

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT
„ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 378.091:811.111'344(043.2)

LARISA USATÎ

**METODOLOGIA FORMĂRII COMPETENȚEI FONOLOGICE
ÎN LIMBA ENGLEZĂ LA STUDENȚI-FILOLOGI
(în baza monoftongilor posteriori)**

Specialitatea: 533.01 – Pedagogie universitară

**Rezumatul
tezei de doctor în științe ale educației**

CHIȘINĂU, 2021

Teza a fost elaborată în cadrul Catedrei Științe ale Educației și Management Educațional a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Conducător științific:

BARBĂNEAGRĂ Alexandra, dr. în pedagogie, conf.univ.

Referenți oficiali:

PETROVSCHI Nina, dr. hab. în ped, prof. univ., IȘE

CHIRDEACHIN Alexei, dr. în fil., conf. univ., USC

Componenta Consiliului Științific Specializat :

1. BURLACU Alexandru - președinte, dr. hab. în fil., prof. univ., UPSC
2. PETRENCO Liuba - secretar științific, dr. în ped., conf. univ., UPSC
3. PATRAȘCU Dumitru, dr. hab. în ped., prof. univ., UPSC
4. CAMENEV Zinaida, dr. în fil., conf. univ., ULIM
5. BUDNIC Ana, dr. în ped., conf. univ., UPSC
6. KONONOVA Tatiana, dr. în ped., lector univ., USARB

Suținerea tezei va avea loc la 23.06.2021, ora 14.00, Sala Senatului, în ședința Consiliului Științific Specializat D 533.01.20 – din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (str. Ion Creangă 1, bl.2, Chișinău, MD-2069)

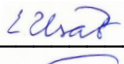
Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (str. Ion Creangă 1, bl.4, Chișinău, MD-2069) și pe pagina web a ANACEC (www.cnaa.md).
Rezumatul a fost expediat la 19.05.2021

Secretar științific al Consiliului științific specializat

PETRENCO Liuba dr. în ped., conf. univ. _____

Conducător științific:

BARBĂNEAGRĂ Alexandra, dr. în ped., conf.univ. _____

Autor: USATÎI Larisa _____

CUPRINS

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	9
Capitolul 1. Repere lingvo-didactice ale formării competenței fonologice la studenți-filologi	9
Capitolul 2. Dimensiuni metodologice ale formării competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi	11
Capitolul 3. Valorificarea experimentală a modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi	15
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	22
BIBLIOGRAFIE.....	25
LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI	27
ADNOTARE (în limbile română, rusă, engleză)	30

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța problemei abordate. În contextul globalizării, contactelor strânse între reprezentanții diferitor culturi, se solicită o pregătire profesională temeinică a specialiștilor din diverse domenii, care să fie pregătiți pentru a participa în dialogul culturilor, mobilizând, în acest sens, competențele lingvistice în situații de comunicare interculturală.

Ca urmare a provocărilor contemporaneității, apar noi direcții de cercetare privind eficientizarea procesului de pregătire profesională a studenților din instituțiile de învățământ superior, iar necesitatea sporirii calității nivelului de comunicare profesională în limba engleză devine una dintre cele mai actuale probleme ale glotodidacticii.

Este cunoscut faptul că nivelul necesar de pregătire pentru comunicarea interculturală într-un mediu profesional în limba străină prevede, în primul rând, o comunicare corectă, conformă normelor limbii literare, în special o articulare corectă ortoepică necesară pentru exprimarea orală. *Componenta fonologică* este una dintre *componentele-cheie* ale competenței lingvistice de comunicare, care vizează capacitatea de a opera cu codul sonor al limbii străine studiate, fiind comparată cu „lentilele prin care se privesc oamenii în timpul comunicării” [37, p. 136]. Eficacitatea dialogului intercultural depinde în mare măsură de nivelul posesării competenței fonologice, de corectitudinea exprimării orale în limba străină. În acest context, problema formării competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi, viitori profesori de limba engleză ca limbă străină, este una *actuală*, deoarece o pronunție exactă, clară reprezintă cheia succesului în formarea competenței de comunicare profesională, „este una din garanțiile comunicării eficiente în limba engleză” [36, p.190]. Viitorul profesor de limba engleză trebuie să posede competența de comunicare în limba engleză nu doar pentru a comunica în diferite contexte sociale, ci și pentru a servi drept model de comunicare pentru viitorii săi discipoli.

Importanța cercetării se explică prin faptul că o exprimare corectă reprezintă *ținuta lingvistică a mesajului*, conferă *demnitate* mesajului transmis, permite ascultătorului să se concentreze asupra mesajului, nu asupra greșelilor de pronunție, îi creează o imagine prezentabilă persoanei, îi face pe cei din jur să asculte vorbitorul cu mai multă atenție și încredere. De aici derivă necesitatea ca în procesul de învățare a limbilor străine, în cazul nostru, a limbii engleze ca limbă străină în instituțiile de învățământ superior, să fie formată *cultura fonologică* a studenților-filologi, viitori profesori de limba engleză. Prin intermediul căreia aceștia vor putea mai ușor să utilizeze limba

studiată în diverse domenii (personal, social, educațional și profesional), vor putea convinge, dirija, coordona activitatea, schimba mentalități, vor forma/dezvolta motivarea pentru învățarea limbii engleze la discipolii săi.

Eficacitatea pronunției determină în mare măsură succesul stăpânirii vorbirii orale. Competența fonologică este unul dintre elementele importante ale culturii vorbirii, ale culturii generale a omului. Vorbirea este greu înțeleasă de ascultător sau este total neînțeleasă, dacă vorbitorul nu respectă normele fonologice ale limbii studiate. Posedarea competenței fonologice este importantă atât pentru dobândirea practică a mecanismelor și normelor de pronunțare, cât și în calitate de componentă de bază în valorificarea activităților verbale (audiere, vorbire, lectură și scriere).

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemei de cercetare.

În ultimii ani, odată cu trecerea la metodologia comunicativă de predare a limbilor străine, s-au produs mari schimbări în abordarea procesului didactic de formare a competenței fonologice. Baza teoretică și metodologică a cercetării o constituie lucrările fundamentale din domeniul lingvisticii aplicate, lingvisticii comparativ-contrastive; pedagogiei, psihologiei, didacticii învățării limbilor străine.

Sistemul de formare profesională a studenților-filologi este unul multidimensional, complex, fiind cercetat din diverse perspective: a fost investigat procesul de formare a bazelor competenței fonologice în cadrul cursului propedeutic de învățare a limbii străine (К.Ю. Варпанова, 2005) [32]; au fost identificate particularitățile formării competenței fonofonologice (Н.Л. Гончарова, 2006) [34]; a fost studiată problema formării competenței fonologice în baza mijloacelor multimedia (А.А. Хомутова, 2007) [42]; a fost elaborată didactica dezvoltării competenței fonologice la treapta avansată de studiu a limbii străine (О.А. Лаврова, 2010) [38]; a fost examinată corelația dintre ortografie și pronunție în procesul învățării limbii engleze (Т. Power, 2010) [26]; a fost descris modelul pedagogic al formării abilităților intonaționale în limba engleză la viitorii pedagogi (А.С. Дмитриевский, 2011) [35]; au fost stabilite modalitățile de producere și percepere a vocalelor din punct de vedere psihologic, fizic, fiziologic, lingvistic, fonetic și fonologic (M.J. Ball, F.E. Gibbon, 2013) [11]; a fost cercetată însușirea RP-Standard English Pronunciation de către ne-nativi (Ph. Carr, 2013) [14]; a fost examinat procesul de formare a competenței fonologice la studenți în condițiile trilingvismului (О. Малых, 2019) [39] etc.

Constatăm că până în prezent, în Republica Moldova, problema formării *competenței fonologice* în cadrul predării-învățării limbii engleze ca

limbă-țintă nu a constituit obiectul unor investigații speciale, însă unele aspecte cu privire la problematica formării deprinderilor de pronunție în limba engleză ca limbă străină au fost abordate într-un șir de studii ale cercetătorilor: N. Babîră [6]; A. Chirdeakin [19]; A. Pomelnicov [206]; O. Șciukina [237] ș.a.

Acest lucru a generat o serie de *contradicții* în sistemul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină studenților-filologi din instituțiile de învățământ superior: (a) între cerințele sistemului educațional pentru specialiștii calificați în domeniu și pregătirea existentă nesatisfăcătoare a studenților-filologi de la specialitatea limba engleză de la facultățile de limbi și literaturi străine; (b) între conținutul formal al educației lingvistice în limba engleză ca limbă străină predată studenților-filologi și nivelul necesar de competență fonologică pentru exercitarea calitativă a profesiei în sistemul educațional; (c) între nivelul înalt calitativ al cercetărilor fonologice în glotodidactică, atât teoretice, cât și practice, și gradul insuficient de cercetare în practica predării limbii engleze ca limbă străină, aplicarea ei în formarea studenților-filologi cu scopul de a le dezvolta cultura fonologică/competența de comunicare profesională, aceasta rămânând nevalorificată în deplină măsură; (d) între nevoia unei *Metodologii de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi* și lipsa, la momentul actual, a modelului pedagogic, conceptualizat, implementat și validat, care ar permite formarea competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi pentru realizarea unei comunicări profesionale eficiente în limba engleză ca limbă străină.

Aceste contradicții generează **problema cercetării** care este determinată de procesul de modernizare a didacticii limbii și literaturii engleze în învățământul universitar și valorificarea insuficientă a *fundamentelor teoretice și praxiologice în formarea competenței fonologice în limba engleză ca limbă străină la studenții-filologi*.

Scopul cercetării constă în elucidarea teoretică și metodologică a formării competenței fonologice la studenții-filologi în procesul predării-învățării limbii engleze ca limbă străină.

Obiectivele cercetării:

- determinarea reperelor lingvo-didactice ale procesului de formare a competenței fonologice la studenții-filologi, în educația lingvistică profesională;
- identificarea conținutului și a structurii competenței fonologice orientate spre învățarea limbii engleze ca limbă străină;

- descrierea comparativ-contrastivă a sistemului fonologic al limbilor engleză și română ((în baza *monoftongilor posteriori*);
- analiza situației actuale, stabilirea criteriilor și a nivelurilor de formare a competenței fonologice la studenți-filologi, în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină;
- elaborarea, implementarea și validarea prin experiment a *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*;
- analiza calitativă și cantitativă a rezultatelor experimentului pedagogic, formularea concluziilor și a recomandărilor privind eficientizarea procesului de comunicare profesională în limba engleză ca limbă străină.

Ipoteza de cercetare vizează presupunerea că formarea competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi va avea un impact pozitiv asupra culturii fonologice a studenților, a procesului de comunicare profesională în limba engleză ca limbă străină, dacă va fi determinată de: cercetarea semnificației termenului **competență fonologică**; analiza evoluției termenului competență fonologică din perspectiva pregătirii profesionale a studenților-filologi; elucidarea abordărilor metodologice de formare a competenței fonologice; determinarea nivelurilor de formare a competenței fonologice studenților de la facultățile de filologie engleză; conceptualizarea, descrierea și validarea experimentală a *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi* în context universitar, care va îmbunătăți calitatea pregătirii profesionale a specialiștilor în domeniu, facilitând integrarea socio-profesională a acestora pe piața muncii.

Metodologia cercetării științifice. Pentru realizarea investigației au fost aplicate un ansamblu de *metode teoretice* – documentarea științifică, descrierea, clasificarea, analiza comparativ-contrastivă, metoda analitico-sintetică, sistematizarea, generalizarea; *metode empirice* – experimentul pedagogic, chestionarul, conversația, interviul, observarea, testul; *metode statistico-matematice* de prelucrare a datelor experimentale și a rezultatelor cercetării.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării rezidă în: identificarea perspectivelor actuale de valorificare a *competenței fonologice* în învățarea limbii engleze ca limbă străină; renovarea conceptelor de bază ale competenței fonologice (conținut și structură), prin sintetizarea multitudinii semnificațiilor lingvistice și psihopedagogice; definirea competenței fonologice în limba engleză; discriminarea nivelurilor de formare a competenței fonologice și a descriptorilor acesteia, formularea criteriilor de evaluare; fundamentarea, implementarea și valorificarea *Modelului*

pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi, întru sporirea culturii fonologice a studenților-filologi în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină (în baza monoftongilor posteriori); identificarea strategiilor eficiente, elaborarea unui sistem complex de exerciții pentru formarea competenței fonologice la *studenți-filologi* în procesul învățării limbii engleze ca limbă străină.

Rezultatele obținute care au contribuit la soluționarea problemei științifice importante constau în *fundamentarea* teoretică și metodologică a procesului de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi, care a contribuit la stabilirea reperelor lingvo-didactice ale procesului de formare a competenței fonologice, la determinarea conținutului și a structurii competenței fonologice în limba engleză, la elaborarea și implementarea *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*, la identificarea criteriilor și descrierea nivelurilor de formare a competenței fonologice, *fapt ce a condus la prezentarea* condițiilor organizatorico-pedagogice de formare a competenței fonologice în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină, iar în *consecință* – la prezentarea caracteristicilor culturii fonologice a studenților-filologi.

Semnificația teoretică a cercetării constă în argumentarea teoretică și metodologică a procesului de formare a competenței fonologice la studenții-filologi; examinarea evoluției noțiunii de „competență fonologică”, evidențierea conținutului și a structurii competenței fonologice, determinarea criteriilor de evaluare și descrierea nivelurilor de formare a competenței fonologice; conceptualizarea și elaborarea *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*, în scopul eficientizării procesului de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină.

Valoarea aplicativă a lucrării rezidă în descrierea nivelurilor de formare a competenței fonologice la studenții-filologi; elaborarea curriculumului *Fonetica praxiologică a limbii engleze*; validarea experimentală a *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*; identificarea strategiilor de formare a competenței fonologice în limba engleză și elaborarea unui sistem complex de exerciții orientate spre formarea competenței fonologice; optimizarea și inovarea experienței de formare profesională a studenților-filologi în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină.

Implementarea rezultatelor științifice a fost realizată în procesul experimentului pedagogic, prin elaborarea curriculumului opțional la disciplina *Fonetica praxiologică a limbii engleze*, prin intermediul

publicațiilor științifice prezentate și aprobate în cadrul întrunirilor științifice naționale și internaționale, în diferite activități didactice realizate cu studenții-filologi, programele de studii Limba engleză (limba A), din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, pe parcursul activității pedagogice.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Introducere** se argumentează actualitatea și importanța temei de cercetare, este formulată problema cercetării și direcțiile de soluționare a ei, scopul și obiectivele, sunt descrise valorile științifice create în cercetare – ceea ce demonstrează noutatea și originalitatea cercetării în formarea competenței fonologice în limba engleză, gradul de cercetare a temei, semnificația teoretică și valoarea aplicativă, aprobarea și validarea rezultatelor.

Capitolul 1, Repere lingvo-didactice ale formării competenței fonologice la studenți-filologi conține o abordare teoretică a particularităților fonologice ale sistemului fonetic al limbii engleze. Sistemul vocalic din limba engleză este prezentat în conformitate cu cinci criterii: *conform poziției limbii față de palat; conform participării buzelor; conform gradului de deschidere; conform duratei; conform intensității*. Prin contribuția cercetătorilor D. Jones [22], M. Bogdan [2], V. Vassilyev [30], H. Pârlog [4], G. Torsuev [41], O. Dikushina [20, p. 52], G. Gogin [5], S. Leontieva [24, p. 36], D. Chițoran [4, p. 13], C. Gogâlniceanu [21, p. 46], P. Roach [27] etc. se constată că pronunția, în limba engleză, este, deseori, cea mai dificilă parte a procesului de învățare, or, cele șase vocale din limba engleză au diferite modalități de pronunție, în funcție de structura sonoră în care au fost integrate, în conformitate cu cele *patru tipuri de citire a vocalelor în limba engleză* (silabă deschisă sau condițional deschisă; silabă închisă; vocala urmată de consoana r; vocala urmată de consoana r și plus altă vocală). Vocalele sunt elemente de bază ale silabelor și formează o categorie extinsă de foneme, ansambluri de sunete care permit ascultătorilor să distingă un cuvânt de altul în vorbire.

Sistemul vocalic al limbii engleze prezintă „probleme complexe”, fapt ce se explică prin discrepanța dintre pronunție și ortografie, ortografia oferă puține indicații de pronunție adecvată. Pronunția și ortografia sunt interdependente în procesul de predare a limbii engleze. Pronunția engleză a evoluat, pe când ortografia a rămas aproape neschimbată. Ortografia engleză se bazează pe transcrierea fonemică – transpunerea în scris a sunetelor unui idiom cu ajutorul unei combinații de semne convenționale, ce creează posibilitatea de reconstituire a pronunției reale. Conexiunea pronunție-

ortografie sunt pilonii principali în învățarea *foneticii engleze*. Profesorul de limba engleză trebuie să fie conștient de faptul că pronunția și ortografia engleză sunt interconexe pe parcursul întregului proces de predare-învățare a limbii engleze. Pronunțarea corectă în limba engleză necesită un *sistem* de deprinderi, care contribuie la obținerea unei pronunțări adecvate de către studenți-filologi.

În conținutul capitolului I cu scopul de a identifica reperele teoretice și câmpul aplicativ al obiectului de cercetare se realizează o analiză a *competenței fonologice* (CF) în plan sincron și diacronic, ceea ce a permis identificarea succesiunii proceselor de studiu privind elementele relevante, asociate cu formarea competenței fonologice, studierea opiniilor științifice, a schimbărilor în timp cu privire la obiectul de cercetare, pentru a determina conexiunea dintre istorie și modernitate, pentru a stabili dacă modalitățile de studiu al aspectului acustico-articulatoriu al limbii engleze sunt relevante la momentul actual sau sunt necesare schimbări ale abordărilor didactice în procesul de predare-învățare în limba-țintă.

Studiul reperelor teoretice ne-a permis să remarcăm că competența fonologică al cărei conținut specific este determinat de particularitățile acustico-articulatorii ale vorbirii în limba străină a început să fie studiată în didactica limbilor străine relativ nu demult, dar abordările, interpretările esenței ei sunt numeroase. Dovadă a acestui lucru este multitudinea de opțiuni în ceea ce privește definirea competenței date și ambiguitatea interpretării lor. În literatura științifică s-a încetățenit o serie de termeni, care includ: *competența fonetico-fonologică* (Н.Л. Гончарова [34], J. Arabski și A. Wojtaszek [8], M. Ball [10]; *competența fonetică* (А.А. Хомутова [42]), *competența fonemică* (D. Brett [12], M. Celce-Murcia (2010) [15], Ph. Carr [14]); *competența fonematică* (M. Canale [13], F. Lorenz [25], B. Collins [17], M. Chan [16]); *competența fonostilistică* (И.И. Головчанская [33]), *competența fonologică* (D. Jones (1987) [22], К.Ю. Варганова (2005) [32], P. Roach (2009) [27], О.А. Лаврова (2010) [38]; R. Knight (2012) [23], CECRL (2018) [18]; О.А. Малых (2019) [39]) etc., în lucrarea dată am utilizat termenul *competență fonologică* (CF), urmând opțiunea CECRL: predare-învățare-evaluare (edițiile 2003, 2018) [18].

Demersul investigativ al cercetării a fost orientat asupra conținutului și a structurii competenței fonologice, ce ne-a permis să identificăm o multitudine de interpretări ale semnificației acesteia în literatura de specialitate, în ceea ce privește definirea competenței date și ambiguitatea interpretării lor. Astfel, în baza studiilor în domeniu, a fost definită *competența fonologică* drept *capacitate a unei persoane de a realiza un dialog intercultural în*

conformitate cu normele de pronunție ale limbii studiate, în baza setului de cunoștințe privind sistemul fonetic-fonologic al limbii-țintă, precum și în conformitate cu setul de motive interne, convingeri cu privire la corectitudinea exprimării orale, care, în consecință, asigură un nivel înalt al calității comunicării profesionale. Din cele enunțate, concluzionăm că competența fonologică are o structură complexă, care se manifestă în esența ei interactivă și la diferite niveluri de deținere a elementelor ei constitutive. Formarea elementelor componente ale competenței fonologice se realizează etapizat și prezintă un proces organizat, care asigură o trecere logică de la automatizarea abilităților verbale spre formarea, în baza acestora, a competenței comunicative (Figura 1.).

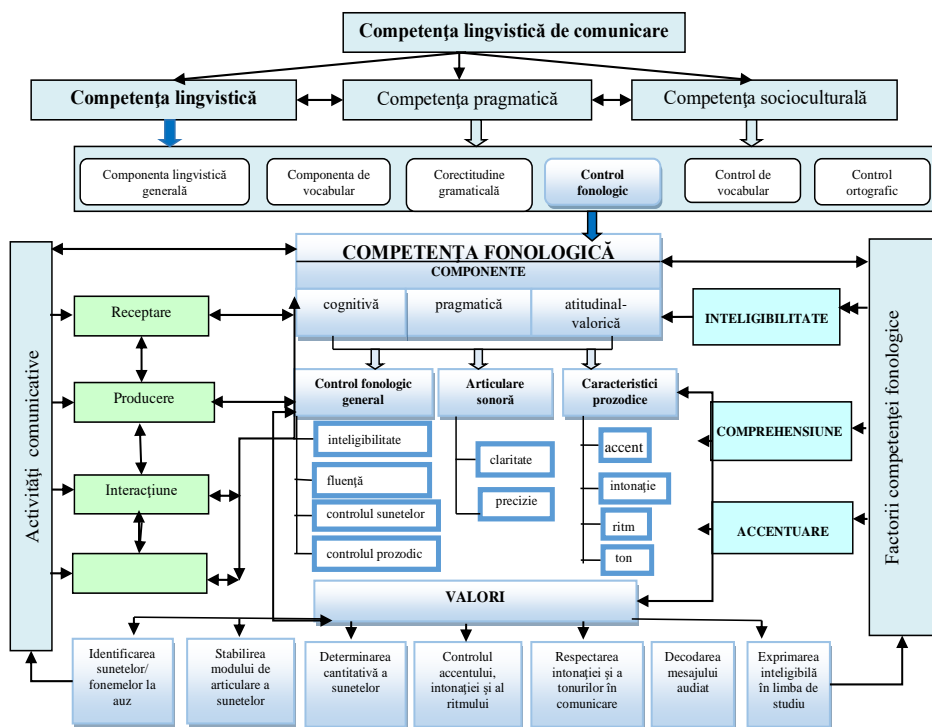

Figura 1. Structura competenței fonologice

Capitolul 2. Dimensiuni metodologice ale formării competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi prezintă argumente științifice privind influența limbii materne (române) asupra însușirii limbii engleze ca limbă străină. În baza analizei ideilor cercetătorilor R. Lado [6], Л. Щербă [41], В. Артемов. [30], Л. Selinker [19] etc. a fost posibil de a

constata că în relația dintre limba maternă și limba străină, în procesul de studii, se disting aspecte de *transpoziție* și *interferență*. În capitol sunt aduse argumente concludente referitor la faptul că transferul pozitiv al cunoștințelor din limba maternă în limba studiată facilitează studierea limbii străine, alături, prin transferul negativ al cunoștințelor din limba maternă în limba studiată sunt identificate un șir de bariere.

Capitolul conține o descriere comparativ-contrastivă detaliată a monoftongilor posteriori englezi și are o mare importanță *teoretică și practică* pentru procesul de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi. Abordările comparativ-contrastive a monoftongilor posteriori din limbile română și engleză au demonstrat necesitatea și însemnătatea lingvistico-teoretică și practico-didactică a studiilor de acest gen, ele contribuind la rezolvarea problemelor metodologice de învățare a pronunției în limba engleză ca limbă-țintă.

Un loc central în capitolul 2. o reprezintă fundamentarea și descrierea detaliată a conținutului și a structurii *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice la studenți-filologi* (MPFCF). *Modelul pedagogic* reprezintă instrumentarul tehnologic de conceptualizare-proiectare-organizare-monitorizare a activității didactice (Figura 2).

Scopul prezentului Model pedagogic este *formarea competenței fonologice la studenți-filologi* în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină, conturat la nivelul acustico-fiziologic, realizat întru eficientizarea procesului de comunicare profesională în limba de studiu, care ulterior asigură formarea unei *culturi fonologice* la viitorii profesori de limba engleză. *Modelul pedagogic* elaborat în cadrul cercetării are o structură complexă, este construit pe fundamente pedagogice, psihologice și lingvistice și *conceptualizează teoretic și practic* formarea competenței fonologice la studenți-filologi în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină, pentru comunicarea profesională.

Modelul pedagogic este conceptualizat din perspectiva *abordării acustico-articulatorii* a procesului de formare a competenței fonologice, care integrează în procesul de predare-învățare atât abordarea articulatorie, cât și cea acustică ce implică utilizarea diferitor tipuri de analizatori pentru formarea tuturor componentelor/aspectelor competenței fonologice. Se acordă atenție atât audierii, receptării la auz a mesajului (didactic/adaptat/autentic), cât și modului de producere conștientă a unităților sonore, pentru ca vorbirea să fie comprehensibilă pentru ascultător.

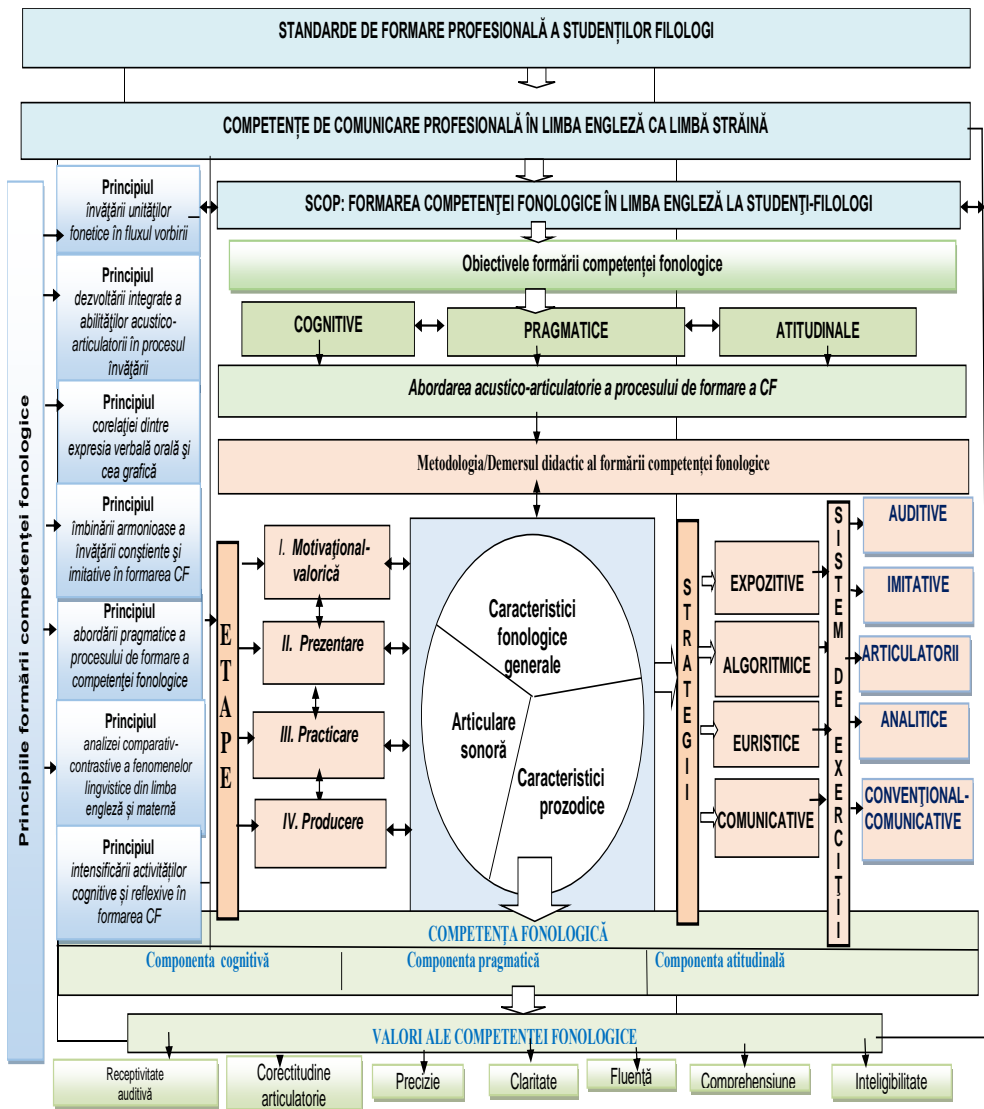

Figura 2. Modelul pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi

Prezentul Model pedagogic se axează pe standardele de performanță pe care studentul-filolog trebuie să le atingă la sfârșitul ciclului I (licență) în învățarea limbii engleze ca limbă străină: *competențe de comprehensiune, lingvistice, sociolingvistice, interculturale și strategice*.

Orice sistem metodologic este guvernat de anumite *principii didactice*, divizate în *generale și particulare (specifice)*. Printre principiile didactice *generale*, în literatura științifică sunt identificate principiile intuiției, accesibilității; însușirii conștiente și active; sistematizării și continuității; integrării teoriei cu practica; individualizării și diferențierii învățării; însușirii temeinice a cunoștințelor [28, pp. 45-55]. Fiind comune pentru toate disciplinele de studiu, principiile didactice generale se prezintă ca prevederi normative care reglementează toate nivelurile procesului de formare a competenței fonologice la studenți-filologi.

În baza analizei comparative a cercetărilor în domeniu, au fost formulate principiile metodice *specifice* care au fost puse la baza metodologiei formării competenței fonologice la studenți-filologi în procesul predării-învățării limbii engleze ca limbă străină: *principiul învățării unităților fonetice în fluxul vorbirii, principiul dezvoltării integrate a abilităților acustico-articulatorii ale studenților în procesul învățării limbii engleze; principiul corelației dintre expresia verbală și cea grafică; principiul îmbinării armonioase a învățării conștiente și imitative; principiul abordării pragmatice a procesului de formare a competenței fonologice; principiul analizei comparativ-contrastive a fenomenelor lingvistice din limba engleză și maternă; principiul intensificării activităților cognitive și reflexive a studenților-filologi în procesul de formare a competenței fonologice*.

Un element central al modelului îl constituie *conținuturile* competenței fonologice, care cuprind componentele *cognitivă, pragmatică și cea atitudinal-valorică*.

În procesul formării sale, competența fonologică trece prin anumite faze, care nu sunt fixe și codificate, ci se află într-o relație ciclică și într-o permanentă evoluție fiind constituită din patru etape: *motivațional-valorică (Motivational-value), prezentarea (Presentation), practicarea (Practice), producerea (Production)*.

Pentru a fi eficienți în procesul de învățare, atât cadrul didactic universitar, cât și studentul trebuie să utilizeze o gamă largă de strategii didactice. În contextul problemei de cercetare realizate, procesul de formare a competenței fonologice a fost conceptualizat din perspectiva strategiilor *expozitive, algoritmice, euristice și comunicative (activ/participative)*, cu mențiunea că

în predarea-învățarea unei discipline se pune accentul, din ce în ce mai mult, pe strategiile activ-participative. Cu toate acestea, nu putem neglija importanța metodelor tradiționale. Bine utilizate, acestea își dovedesc valoarea formativă (Figura 3.).

Figura 3. Strategii aplicate în formarea competenței fonologice la studenții-filologi

Modelul pedagogic elaborat și descris scoate în evidență valorile profesionale ale studenților-filologi formate în cadrul instruirii: *receptivitate auditivă; corectitudine articulatorie, precizie, claritate, fluentă, comprehensiune, inteligibilitate.*

Capitolul 3. Valorificarea experimentală a modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi prezintă partea experimentală a cercetării care s-a axat pe explorarea cadrului teoretic, a celui experiențial și a celui experimental. Experimentul pedagogic a fost realizat în *scopul* verificării ipotezei, determinării funcționalității *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi*, în vederea validării fundamentelor teoretico-practice.

Designul experimental al cercetării a inclus trei etape: *de constatare, de formare și de control.*

Baza experimentală a cercetării a constituit-o Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” mun. Chișinău (UPSC), Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Catedra de Filologie Engleză. În experiment, au participat 20 de cadre didactice, profesori de limba și literatura engleză de la UPSC, Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea Liberă Internațională din Moldova și Universitatea de Stat din Tiraspol și 88 de studenți-filologi de la UPSC.

Cercetarea experimentală s-a realizat în perioada 2017-2018, în câteva etape, pe parcursul a trei semestre: *experimentul de constatare* (sem. I, anul academic 2017-2018), *experimentul de formare* (sem. II, anul academic 2017-2018), *experimentul de control* (sem. I, anul academic 2018-2019).

Etapa de constatare. Experimentul de constatare s-a axat pe analiza situației actuale privind procesul de formare a competenței fonologice la studenți-filologi în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină.

Obiectivele experimentului de constatare au fost: (1) analiza suporturilor curriculare din instituțiile de învățământ superior, ce realizează pregătirea studenților-filologi din perspectiva temei de cercetare; (2) stabilirea opiniei cadrelor didactice cu referire la organizarea procesului didactic de formare a competenței fonologice; (3) identificarea dificultăților cu care se confruntă studenții-filologi în procesul de formare a competenței fonologice; (4) elaborarea criteriilor de evaluare a nivelului de formare a competenței fonologice; (5) determinarea nivelului competenței fonologice al studenților-filologi în procesul de predare-învățare a limbii engleze ca limbă străină. Rezultatele evaluării documentelor curriculare au arătat, că formării competenței fonologice i se acordă o atenție nesemnificativă. Subiectele proiectate în curriculum vizează unele aspecte ale foneticii: reguli de citire a vocalelor și consoanelor, clasificarea consoanelor, tipurile de citire a vocalelor în diverse poziții, accentul în cuvânt și frază, intonația etc. Cursul presupune formarea competenței comunicative prin activități integrate, corespunzător fiecărei unități tematice. Din păcate, relevăm că aspectele fonetice sunt vizate doar în câteva module. În acest context, considerăm oportun necesitatea introducerii în planurile de studii la programul *Limba și literatura engleză* (limba A) a cursului obligatoriu *Fonetica praxiologică a limbii engleze*, proiectat pentru formarea competenței fonologice și creșterea motivației pentru exprimarea corectă în limba engleză ca limbă-țintă.

În ceea ce privește stabilirea opiniei cadrelor didactice, cu referire la organizarea procesului didactic de formare a competenței fonologice, s-a constatat că există cinci motive pe care cadrele didactice le identifică drept dominante în procesul de învățare a limbii engleze și exprimarea orală eficientă în limba-țintă: *pentru a avea o carieră de succes* (59,7%); *pentru a deveni un specialist cu o înaltă calificare în domeniu* (48,6%); *pentru a-și asigura succesul în viitoarea activitate profesională* (37%); *pentru a fi sigur că se exprimă corect în limba de studiu* (28%); *pentru a avea un limbaj frumos și coerent* (27%). Răspunsurile la itemul doi, referitor la dificultățile întâmpinate de studenți în procesul de comunicare în limba engleză, a arătat

că profesorii consideră că ele se referă la: dificultăți de pronunție (27%); frica de exprimare (19%), nivelul scăzut al percepției mesajului la auz (audiere) –14%.

S-a constatat că dificultățile perceperii mesajului sonor și exprimării în limba engleză ca limbă străină sunt legate de factori naturali și artificiali. Din categoria *factorilor naturali* fac parte: (a) sensibilitatea scăzută a aparatului auditiv – 21%; (b) auzul fonematic slab dezvoltat – 20%; (c) capacitatea de imitare redusă, neadaptarea aparatului de vorbire al studenților pentru articularea corectă a sunetelor în limba străină, dificultăți de pronunție – 20%; (d) capacitatea de transfer redusă, la însușirea semnelor verbale – 13%; (e) slaba cunoaștere a sistemului de transcriere/analiză fonetică în limba-țintă (decodificare și codificare) – 12%.

Totodată, rezultatele chestionarului au identificat și un șir de probleme privind formarea competenței fonologice în procesul de studii: s-a remarcat că nu există un sistem tehnologic de dezvoltare a competenței fonologice, suporturi didactice adecvate procesului, softuri educaționale specializate etc. Acest lucru este regretabil, deoarece exprimarea corectă/pronunția este pilonul de bază al învățării unei limbi străine. S-a stabilit că 87% din respondenți au remarcat necesitatea introducerii în programul de formare inițială a studenților-filologi a unui curs academic, direcționat spre formarea competenței fonologice. Cursurile *Fonetica articulatorie a limbii engleze/Fonetica practică* ar trebui proiectate la anul I, în debutul procesului de învățare a limbii engleze ca limbă străină, în vederea însușirii sistemului fonetico-fonologic al limbii-țintă, formării bazei articulatorii pentru o exprimare adecvată, realizată conform normelor ortoepice ale limbii de studiu. Menționăm că o problemă o constituie lipsa unui suport modern de formare a abilităților articulatorii ale studentului (76%), care ar îmbina partea teoretică, practică audio/audiovizuală.

Pentru a determina nivelul actual al competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi (de conținut și de structură), pentru comunicarea profesională în limba engleză, a fost aplicat *Testul de evaluare a nivelului de formare a competenței fonologice*.

În structura testului, au fost incluși itemi privind: 1. recepționarea și reproducerea unităților fonetice; 2. descifrarea transcrierii fonetice și pronunțarea cuvintelor; 3. transcrierea fonetică a unităților sonore propuse; 4. completarea spațiilor libere ale volubilității; 5. citirea expresivă a textului, cu respectarea normelor ortoepice; 5. răspunsul la întrebări; 6. participarea într-o conversație dirijată (situație de comunicare); 7. prezentarea unui monolog (descriere, prezentare) la o temă concretă.

Drept reper în stabilirea nivelurilor competenței fonologice și a criteriilor de evaluare au servit descriptorii CECRL (2018), conform căruia sunt stabilite trei niveluri generale de cunoaștere a unei limbi străine, raportate la șase niveluri de referință (A1-A2, B1-B2, C1-C2), care pe dimensiunea competenței fonologice sunt structurate în trei elemente constitutive: *controlul fonologic general, articularea sonoră, caracteristicile prozodice*.

În urma analizei cercetărilor pedagogice în domeniu, a structurii competenței fonologice, conform CECRL, au fost stabilite *trei* niveluri convenționale pentru determinarea nivelului de competență fonologică în limba engleză la studenți-filologi, necesare comunicării profesionale eficiente în limba engleză: *A2, B1 și B2*. Pentru fiecare nivel, au fost elaborate criteriile fundamentate pe domeniile: a) *cognitiv* (cunoștințe/înțelegere); b) *pragmatic* (capacități și abilități); c) *atitudinal-valoric* (atitudini valorice și motivaționale).

În baza chestionarelor administrate studenților în experimentul de constatare și a criteriilor de evaluare stabilite, au fost identificate nivelurile de competență fonologică la studenți-filologi din grupurile de control și experimental (Tabelul 1.1.).

Tabelul 1. Date experimentale comparate privind nivelul de formare a competenței fonologice la studenți-filologi din grupul de control și experimental la etapa de constatare

Grup	Număr	Nivelul A2		Nivelul B1		Nivelul B2	
de control	43	23	53,48%	13	30,2%	5	11,62%
experimental	45	27	60%	12	26,6%	6	13,3%

Analiza rezultatelor chestionarelor ne-a permis să constatăm că nivelul de formare a competenței fonologice în grupul de *control* și în cel *experimental* este aproximativ egal, discrepanța fiind *nesemnificativă*.

Drept rezultat al celor examinate, relevăm că numărul greșelilor de pronunție în exprimarea verbală a studenților-filologi sunt multiple. Aceste greșeli pot fi grupate în *trei categorii*: erori cauzate de transferul lingvistic al cunoștințelor din limba maternă în limba studiată (*interlanguage errors*); erori determinate de specificul limbii engleze, al sistemului lingvistic al acesteia (*intralingual errors*) și erori de învățare (*developmental errors*).

Astfel, în rezultatul diagnosticării situației reale privind formarea competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi, constatăm că

problemele în formarea competenței date la nivel universitar sunt determinate, în mare parte, de lipsa unui sistem metodologic de formare a competenței fonologice la studenți-filologi, sistem cu care ar trebui să fie familiarizate atât cadrele didactice, cât și studenții. Aplicarea acestui sistem ar oferi oportunități pentru formarea competenței fonologice atât prin predarea cursului universitar *Fonetică articulatorie*, cât și prin predarea tuturor cursurilor proiectate la nivel de program - Limba și literatura engleză (limba A) în cadrul întregului parcurs de formare profesională.

Etapa de formare. Experimentul de formare a inclus realizarea și evaluarea experimentală a *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*. Grupul experimental a fost constituit din 45 de studenți de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, încadrați în procesul de formare inițială la programul de studii Limba și literatura engleză (limba A).

În vederea asigurării succesului la etapa de formare a studenților-filologi din cadrul UPSC fost implementat curriculumul disciplinar la *Fonetica praxiologică* a limbii engleze (conținuturile curriculare grupate în 11 unități tematiche) orientat spre formarea de competențe profesionale necesare studenților-filologi. Formularea competențelor s-a realizat ținându-se cont de obiectivele instruirii.

În cadrul experimentului de formare au fost proiectate activități didactice direcționate spre implementarea *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice la studenți-filologi* (descries detaliat în subcapitolele 2.3.;3.2). Formarea competenței fonologice s-a axat pe strategii *expozitive, algoritmice, euristice, comunicative*, active și interactive, astfel studenții având posibilitatea să descopere, exploreze, imagineze, concretizeze, deducă. A fost aplicat un sistem de exerciții „punctuale” *auditive, imitative, articulatorii, analitice și comunicative orientate fonetic*, care au contribuit la eficientizarea însușirii pronunției, fiind obținut un *feedback activ* cu privire la procesul de formare a competenței fonologice la studenți-filologi.

Experimentul de control: În scopul examinării eficacității *Modelului pedagogic de formare a competenței-fonologice la studenți-filologi*, a fost realizat experimentul de control, în care au fost implicați toți cei 88 de studenți de la etapa experimentului de constatare.

Pentru identificarea schimbărilor la nivel de motivație a studenților, a atitudinii lor față de activitățile pentru formarea și dezvoltarea abilităților de pronunție și dezvoltarea competenței fonologice, după parcurgerea experimentului de formare, a fost administrat un chestionar.

Analiza rezultatelor chestionarelor a demonstrat că studenții din grupul experimental sunt mai motivați. *Respondenții* au înregistrat rezultate îmbucurătoare referitoare la diminuarea numărului de dificultăți pe care le întâmpină: frica de exprimare în limba engleză s-a diminuat de la 19% (constatare) până la 10,2% (control), grație progresului înregistrat și datorită faptului că studenții nu mai au temerea de a comite greșeli de pronunție; depășirea dificultăților de pronunție (de la 27% la 11,4%) și perceperea mesajului la auz (de la 14% la 7,4%); s-a înregistrat o diminuare a dificultăților în însușirea fenomenelor sistemului fonetic al limbii engleze: o bună parte din studenții intervievați înțeleg și interpretează corect diferențele dintre sunetele vocalice scurte și lungi (a compara: 43,3% – constatare, 15,1% – control); utilizează corect diftongii în fluxul vorbirii (a compara: 32% – constatare, 16,8% – control); s-a remarcat doleanța ardentă a studenților-filologi (79,8%) de a avea mai multe ore practice de fonetică articulatorie, care ar facilita dezvoltarea auzului fonematic, 76,4% din studenții-filologi optează pentru realizarea orelor de fonetică articulatorie în laboratoarele fonetice/săli multimedia; studenții (78,8%) au confirmat că activitățile de formare a abilităților de pronunție au jucat un rol foarte important atât la formarea competenței fonologice, cât și în consolidarea materiei predate.

Evaluarea nivelurilor competenței fonologice a fost realizată conform criteriilor de evaluare a nivelurilor de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi, elaborată în cercetare. Rezultatele experimentale au arătat *dinamica pozitivă* a formării competenței fonologice la studenți-filologi. Se înregistrează o diferență semnificativă dintre grupul de control și cel experimental la nivelul B2. Acest lucru relevă contribuția adusă de *Modelul pedagogic* conceptualizat și implementat în vederea valorificării procesului didactic de învățare a *limbii engleze ca limbă străină* (Tabelul 2).

Tabelul 2. Datele experimentale comparate (GC-GE) privind nivelul de formare a competenței fonologice la studenții-filologi, etapa de control

Grup	Număr	Nivel A2		Nivel B1		Nivel B2	
de control	43	14	32,55%	16	37,2%	13	30,25%
experimental	45	6	3,3%	18	40%	21	56,7%

Figura 3. ilustrează, prin datele obținute, că situația s-a modificat în favoarea grupului experimental. La nivelul A2 s-au poziționat 3,3% din

respondenții grupului experimental, în comparație cu 32,55% din grupul de control. Nivelul B1 a fost atins de 40% din studenții din grupul experimental, pe când doar 37,2% din studenții grupului de control au atins acest nivel. În consecință, 56,7% din respondenții din grupul experimental au atins nivelul B2, în comparație cu 30,25% din grupul de control.

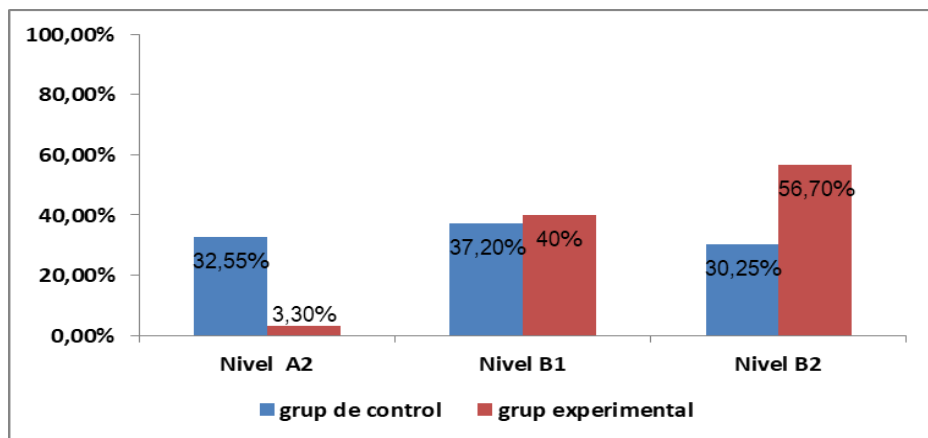

Figura 4. Nivelurile de formare a competenței fonologice în grupurile de control și cel experimental la etapa de control

Astfel, aplicând probele de evaluare a nivelului de formare a competenței fonologice la grupul-țintă, s-a constatat că în urma implementării *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi*, studenții din grupul experimental au obținut rezultatele mult bune. S-a remarcat dinamica pozitivă cu privire la indicatorii calității de formare a competenței fonologice la nivelul **valorilor specifice**: *receptivitate auditivă, comprehensiune; transcriere fonetică; norme ortografice și ortoepice; corectitudine articulatorie și precizie; claritate și fluență în comunicare*. După parcurgerea experimentului de formare, studenții din *grupul experimental* au demonstrat succese mai mari pentru toate *valorile specifice*, dar în special s-a înregistrat o *creștere semnificativă* cu privire la valori ca: receptivitate auditivă (19% – constatare și 48,8% – control), comprehensiune (17,5% – constatare și 53% – control), respectarea normelor ortografice și ortoepice (17,8% – constatare și 45,7% – control) și corectitudine articulatorie (16,4% – constatare și 57,3% – control) (Figura 4).

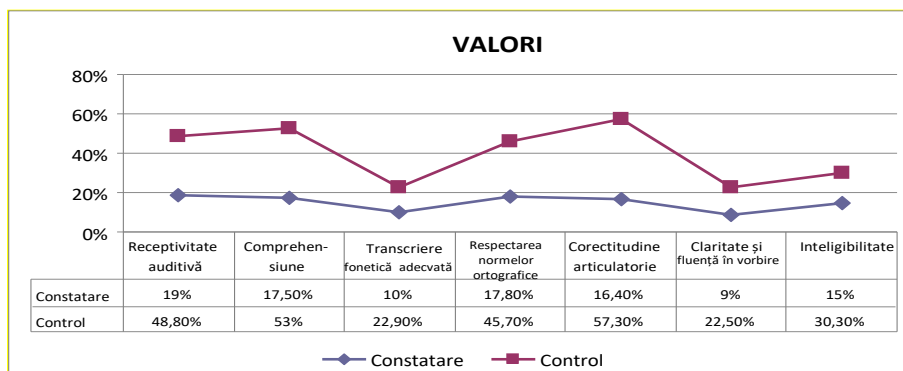

Figura 5. Evoluția valorilor studenților-filologi după parcurgerea experimentului de control

Astfel, rezultatele obținute au demonstrat că cercetarea experimentală realizată în cadrul demersului științific a făcut posibilă demonstrarea necesității *formării competenței fonologice* la studenți-filologi, ținând cont de natura și structura competenței fonologice și de caracterul procesului educațional. A fost stabilit și demonstrat experimental că utilizarea unui *Model pedagogic* special elaborat pentru formarea competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi determină succesul și eficacitatea formării la aceștia a cunoștințelor, deprinderilor, trăsăturilor de personalitate și a abilităților necesare în acest sens. Prin urmare, *scopul* stabilit pentru experimentul formativ a fost *atins, ipoteza – confirmată*. În același timp, coerența afirmațiilor teoretice și praxiologice argumentate statistic au demonstrat validitatea studiului.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetarea realizată vizează una dintre problemele actuale ale didacticii limbii engleze ca limbă străină privind eficientizarea procesului de formare/dezvoltare a competenței lingvistice de comunicare profesională la studenți-filologi. Studiul s-a axat pe analiza cadrului metodologic de formare a *competenței fonologice* în limba engleză în procesul de instruire inițială a viitorilor filologi. În acest sens, investigația s-a axat pe analiza reperelor lingvo-didactice ale formării competenței fonologice la studenți-filologi, finalizând cu conceptualizarea, elaborarea și valorificarea prin experiment a *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*, ceea ce a servit drept temei pentru soluționarea problemei prin care au fost validate rezultatele experimentale.

Sinteza aspectelor teoretice și aplicative a permis formularea următoarelor concluzii:

1. Au fost prezentate dovezi științifice concludente cu privire la identificarea fundamentelor teoretice ale *competenței fonologice*: au fost descrise particularitățile fonologice ale sistemului vocalic al limbii engleze; au fost determinate dimensiunile competenței fonologice în aspect diacronic și sincron; au fost specificate tendințele moderne în formarea competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi; a fost stabilită interdependența dintre ortografie și ortoepie în formarea competenței fonologice.

2. Au fost identificate și descrise conținutul și structura competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi. *Competența fonologică* este definită drept capacitate a unei persoane de a realiza un dialog intercultural în conformitate cu normele de pronunție a limbii studiate, în baza setului de cunoștințe privind sistemul fonetico-fonologic al limbii țintă, precum și în conformitate cu setul de motive interne, convingeri cu privire la corectitudinea exprimării orale, care, în consecință, asigură un nivel înalt al calității comunicării profesionale. Structura *competenței fonologice* include sistemul de competențe: *cognitivă, pragmatică și atitudinal-valorică*.

3. Au fost determinate, din perspectivă teoretică și practică, dimensiunile metodologice ale formării competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi, influența limbii materne în formarea competenței de pronunție în limba engleză, similitudinile și diferențele existente între sistemul fonologic al limbii engleze și cel al limbii materne.

4. A fost elaborat, fundamentat și definit *Modelul pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*. Au fost descrise elementele constitutive și etapele de conceptualizare, funcționare și validare ale modelului: obiective, principii, instrumente experimentale, nivelurile de formare a competenței fonologice la studenți-filologi, etapele proiectării didactice, strategiile de implementare și criteriile de evaluare. A fost elaborat și dezvoltat un sistem complex de exerciții pentru formarea competenței fonologice la *studenți-filologi* în procesul predării-învățării limbii engleze ca limbă străină, în baza monoftongilor posteriori englezi [ɑ: - ʌ, ɔ: - ɒ, u: - u].

5. În baza rezultatelor analizei experimentului pedagogic desfășurat, a fost dovedită valabilitatea premiselor cercetării, care au demonstrat funcționalitatea *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi* prin sporirea calității formării inițiale a studenților-filologi, prin creșterea nivelului de formare a competenței

profesionale de comunicare în limba engleză, prin constatarea unei dinamici pozitive în formarea competenței fonologice.

6. Au fost identificate și descrise științific valorile profesionale ale competenței fonologice la studenții-filologi: *receptivitatea auditivă, comprehensiunea; transcrierea fonetică; norme ortografice și ortoepice; corectitudinea articulatorie și precizia; claritatea și fluența în comunicare.*

7. Valoarea cercetării este condiționată de fundamentarea metodologică teoretico-aplicativă a funcționalității *Modelului pedagogic de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi*, întru sporirea calității culturii fonologice în limba engleză a studenților-filologi în procesul de formare inițială.

Astfel, **problema cercetării**, care a abordat fundamentarea teoretică și metodologică a procesului de formare a competenței fonologice în limba engleză la studenți-filologi, a fost soluționată prin realizarea direcțiilor și a obiectivelor investigației.

Studiul realizat și rezultatele obținute permit formularea unor **recomandări**:

(a) pentru cadrele didactice de limbi străine din instituțiile de învățământ superior:

- Formarea competenței fonologice în procesul de predare-învățare a limbilor străine, reprezintă nucleul în formarea competenței de comunicare profesională în limbi străine, aceasta trebuie să devină o prioritate în învățarea limbilor străine în Republica Moldova.

- Pentru eficientizarea procesului de formare a competenței fonologice în predarea-învățarea limbilor străine este necesar a examina conținutul și structura competenței fonologice, familiarizarea cu componentele structurale ale acesteia (caracteristici fonologice generale, articularea sonoră, caracteristicile prozodice), reconceptualizarea modulelor de învățare, astfel ca fiecare modul să proiecteze studiul integrat al aspectelor lingvistice din domeniul foneticii/fonologiei, dar și al lexicologiei, gramaticii, ortografiei.

- Modelul pedagogic elaborat de formare a competenței fonologice a studenților-filologi poate servi drept reper conceptual în cadrul unității de curs *Fonetica praxiologică a limbii engleze*, pentru cursurile *Lexicul englez și fonetica articulatorie* la elaborarea suporturilor curriculare (manuale, culegeri de exerciții, ghiduri metodologice, fonetice etc.).

- Sporirea motivației și a automotivației studenților pentru a avea o pronunție inteligibilă care facilitează procesul de exprimare corectă, asigură pregătirea temeinică pentru activitatea profesională ulterioară.

- Implementarea unor strategii active și interactive în procesul de formare a competenței fonologice.

- Dezvoltarea indicatorilor calității în formarea competenței fonologice la nivelul **valorilor specifice**: *receptivitate auditivă, comprehensiune; transcriere fonetică; norme ortografice și ortoepice; corectitudine articulatorie și precizie; claritate și fluență în comunicare.*

(b) Pentru cercetători în domeniu:

Rezultatele de bază ale cercetării realizate pot fi folosite pentru studiile științifico-didactice ulterioare în formarea, dezvoltarea competenței fonologice.

BIBLIOGRAFIE

1. BARBĂNEAGRĂ, A. *Conceptualizarea procesului de învățare integrată a conținutului și a limbii române în instituțiile cu instruire în limba rusă din R.M.*, „Educația Lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural și a integrării socio-profesionale”, Chișinău, 2016. 12 p. ISBN 978-9975-3279-6-1
2. BOGDAN, M. *Fonetica limbii engleze*. Cluj: Editura Științifică, 1962. 312 p.
3. CHIRDEACHIN, Al. *Fonetica limbii engleze*. Chișinău: ULIM, 2014. 44 p. ISBN 978-9975-124-79-2.
4. CHIȚORAN, D., PÂRLOG, H. *Ghid de pronunție a limbii engleze*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1989. 206 p. ISBN: 973-99-0656-3.
5. GOGIN, G. *Ortoepia*. Chișinău: Știința, 2001. 288 p. ISBN: 5-376-01196-8.
6. LADO, R. *Predarea limbilor. O abordare științifică*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1976. 263 p.
7. MOLDOVANU, GH. *Politică și planificare lingvistică: de la teorie la practică*. Chișinău: Departamentul Editorial – Poligrafic al ASEM, 2007. 372 p. ISBN 978 – 9975- 75-367-8
8. ARABSKI, J., Wojtaszek, A. *The Acquisition of L2 Phonology*. Salisbury, UK: Techset Composition Ltd, 2011. 181 p. ISBN 978-1-84769-375-4
9. BABÎRĂ, N. *Comparative Linguistic and Didactical Studies*. Chișinău: Tipografia AȘM, 2019. 372 p. ISBN: 978-9975-62-429-9.
10. BALL, M.J., GIBBON, F.E. *Handbook of Vowels and Vowel Disorders*. New York: Psychology Press, 2013. 488 p. ISBN 978-1848726123
11. BALL, M.J., RAHILLY, J. *Phonetics the Science of Speech*. New York: Routledge, 2013. 248 p. ISBN 978-0340700099
12. BRETT, D. *English Phonetics and Phonology*. University of Sassari Press, 2014. 568 p.
13. CANALE, M., SWAIN, M. *Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing*. In: Applied Linguistics. 1980. nr. 1 (1), p. 1-48
14. CARR, Ph. *English Phonetics and Phonology*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd, 2013. 176 p. ISBN 978-1-4051-3454-5
15. CELCE-MURCIA, M. et al. *Teaching Pronunciation. A Course Book and Reference Guide*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 556 p. ISBN: 0-521-4054-1.
16. CHAN, M. *Embodied Pronunciation Learning: Research and Practice*. In: The CATESOL Journal, vol. 30, nr. 1, 2018, p. 47-68. ISSN 1535-0517

17. COLLINS, B.S., MEES, I.M. *Practical Phonetics and Phonology*. New York: Routledge, 2013. 267 p. ISBN 9780415506496
18. *Common European Framework of Reference for Languages. Learning, Teaching, Assessment*. Companion Volume with New Descriptions (F-67075). Strasbourg Cedex, 2018. 227 p. ISBN: 168078-7989.
19. DE ANGELISS, G, SELINKER, L. *Interlanguage Transfer and Completing Linguistic Systems in the Multilingual Mind*. În: *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives*, edited by Jasone Cenoz Britta Hufeisen, Ulrike Jessner. Cleventon: Multicultural Matters, 2001, pp. 42-58. ISBN 978-1-85359-550-9
20. DICKUSHINA, O. *English Phonetics*. Moscow: Prosveshcheniye, 1965. 203 p.
21. GOGĂLNICEANU, C. *The English Phonetics and Phonology*. Iași: Editura Fundației Chemarea, 1993. 354 p.
22. JONES, D. *An Outline of English Phonetics*. Alpha Edition, 2019. 238 p. ISBN 938939788X, 9789389397888
23. KNIGHT, R.-A. *Phonetics: A Coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 297 p. ISBN 9780521732444
24. LEONTYEVA, S. *A Theoretical Course of English Phonetics*. Moscow: Menedger, 2002. 336 p. ISBN5-8346-0179-0
25. LORENZ, F. *Basics of Phonetics and English Phonology*. Berlin: Logos Verlag Berlin GmbH, 2013. 160 p. ISBN 978-3-8325-3109-6
26. POWER, T. *English Language Learning and Teaching*. Brighton: The Round Hill Society, 2010. 136 p.
27. ROACH, P. *English Phonetics and Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 283 p. ISBN: 0-521-78613; 0-521-79798; 0-521-79799.
28. ROGOVA, G. *Methods of Teaching English*. Moscow: Prosveshcheniye, 1983. 352 p. ISBN 439090215200-366
29. SHCHUKINA, O. *Teaching the Pronunciation of English Unstressed Vowels*. In: Academia de Administrare Publică – 15 ani de modernizare a serviciului public din R.M., conf. intern. științifico-practică. Materialele conferinței 21 mai 2008. Vol. 2. Chișinău: AAP din RM, 2008. p. 262. ISBN: 978-9975-9960-3-7.
30. VASSILYEV, V., KATANSKAYA, Al. et al. *English Phonetics*. Moscow: Higher School Publishing House, 1980. 256 p.
31. АРТЕМОВ, В. А. *Психология обучения иностранным языкам*. Москва: Просвещение, 1969. – 280 с.
32. ВАРТАНОВА, К.Ю. *Обучение основам фонологической компетенции студентов-лингвистов в адаптивном вводном курсе: На материале английского языка*. Дис. ... канд. пед. наук. Пятигорск, 2005. 215 с.
33. ГОЛОВЧАНСКАЯ, И. И. *Формирование фоностилистической компетенции учителя иностранного языка (бакалавриат, французский язык)* Автореф. ... дис. канд. пед. наук, Пятигорск 2016, 27 с. УДК 81.471.1-9я031
34. ГОНЧАРОВА, Н.Л. *Формирование иноязычной фонетико-фонологической компетенции у студентов-лингвистов: на материале английского языка*. Дис. ... канд. пед. наук. Ставрополь, 2006. 212 с.
35. ДМИТРИЕВСКИЙ, А.С. *Формирование интонационных умений у будущих лингвистов-преподавателей на основе межкультурного подхода: английский язык, языковой вуз*. Дис. ... канд. пед. наук. Москва, 2011. 184 с.

36. ИВАНОВА, Е.А. *Формирование слухопроизводительного навыка у студентов-лингвистов при обучении английскому языку*. Автореф. ... дис. канд. пед. наук, Екатеринбург, 2012, 23 с.
37. КОШЕЛЕВА, И.Н. *Обучение английскому произношению: современные тенденции в зарубежных исследованиях*. В кн.: Отечественная и зарубежная педагогика, 2018. Т.1, нр. 5(54), с. 135-150. ISSN: 2224-0772
38. ЛАВРОВА, О.А. *Совершенствование фонологической компетенции в процессе подготовки лингвистов: английский язык, языковой вуз, старший этап обучения*. Дис. ... канд. пед. наук. Москва, 2010. 230 с.
39. МАЛЫХ, О.А. *Формирование фонологической компетенции студентов в условиях учебного трилингвизма (китайский язык, языковой вуз)*. Дис. ... канд. пед. наук. Москва: ГПУ, 2019. 203 с.
40. ПОМЕЛЬНИКОВА, А.Н. *Формирование фонетических навыков на начальном этапе*. В кн.: "Abordarea prin competențe a formării universitare: probleme, soluții, perspective", Materialele conf. șt. inter., consacrate aniversării a 65- de la fondarea US "Alecru Russo", 8 oct. 2010, Bălți: PUB, 2011, с. 243-244. ISBN 978-9975-50-060-9
41. ТОРСУЕВ, Г.П. *Строение слога и аллофоны в английском языке*. Москва: Наука, 1975. 240 с.
42. ХОМУТОВА, А.А. *Формирование фонетической компетенции на основе мультимедиа (Английский язык, языковой вуз)*, Дис. ... канд. пед. наук, Тамбов, 2007, 215 с.
43. ЩЕРБА, Л.В. *Общие вопросы методики*. Москва: Изд-кий центр Академия, 2002. 160 с. ISBN 5-7695-1153-2

LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI

Articole în reviste recenzate, categoria B/C:

44. USAȚÎI, L. *Metodologia formării competenței de pronunție la studenți (Monofonoul posterior /u:/)*. În: Univers Pedagogic, 2019, nr. 4(64), pp. 43-45. ISSN: 1811-5470.
45. USAȚÎI, L. *Particularitățile fonetico-fonologice comune și distinctive ale monofonurilor posteriori /a/ în română și /ʌ/ în engleză*. În: Univers Pedagogic, 2019, nr. 3(63), pp. 45-47. ISSN: 1811-5470.
46. USAȚÎI, L. *Tendențe moderne în formarea competenței fonologice la studenți-filologi*. În: Revista de științe socioumane, 2020, nr.(46), pp. 103-111. ISSN 1857-0119, ISSN 2587-330X

Articole în culegeri științifice

culegeri internaționale:

47. USAȚÎI, L. *Interconexiunea și interdependența foneticii cu aspectele și didactica limbilor (material de sinteză)*. În: Материалы Международного научно-методического журнала „Global Science and Innovations 2019: Central Asia” Сборник научных статей. nr. 2(3), сентябрь-октябрь, Казахстан: Нур-Султан, 2019, с. 422-427. УДК 37.016:811 (043.2).
48. USAȚÎI, L. *Articulatory Characteristics of the Monophthong /u/ in Romanian and English*. În: Материалы докладов XV Международной конференции студентов, аспирантов и молодых ученых „Ломоносов”. Москва: Изд-во МГУ; СП Мысль, 2008, с. 32-33. ISBN 978-5-91579-003-1
culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale

49. USATÎI, L. *Caracteristica fonetico-fonologică a monoftongului posterior englezesc /a:/ aspectele lingvistic și glotodidactic*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*. Materialele conf. șt. intern. 6 iunie 2019. Vol. VII. Partea II. Cahul: US „B.P. Hașdeu”, 2019, pp. 359-363. ISSN: 2587-3563; E 2587-3571
50. USATÎI, L. *Caracterizarea fonetico-fonologică a monoftongului posterior /ɔ/ din limba engleză: aspectele lingvistic și gloto-didactic*. În: *Buletinul Științific al US „B.P. Hașdeu” din Cahul*. Ediție Semestrială. Seria „Științe Umanistice”, nr. 1(7), 2018, Cahul, pp. 87-92. ISSN 2345-1866, E-ISSN 2345-1904.
51. USATÎI, L. *Ortografia engleză și formarea competențelor de pronunție: corelația rostire – scriere*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul European al cercetării și educației*. Materialele Conferinței științifice internaționale, 5 iunie 2015. Cahul: US din Cahul „B.P. Hașdeu”, 2016, pp. 445-448. ISBN 978-9975-88-000-8
52. USATÎI, L., CHIRDEACHIN, AL., BABÎRĂ, N., SULAC, S. *Reflectarea predării-învățării de pronunție a limbilor străine în curriculumul școlar în contextul formării și dezvoltării competențelor de comunicare orală (ciclul gimnazial)*. În: *Curriculum școlar*: Provocări și oportunități de dezvoltare. Materialele conferinței științifice internaționale, 7-8 decembrie 2018. Chișinău: Lyceum, 2018, pp. 267-271. ISBN 978-9975-3275-0-3.
53. BABÎRĂ, N., USATÎI, L. *Aplicabilitatea studiilor contrastive în formarea competențelor conștientizate de pronunție engleză*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*. Conferința științifică internațională, 7 iunie 2016. Vol. II. Cahul: US „B.P. Hașdeu”, 2016, pp. 490-494. ISBN 978-9975-914-90-1.
- culegeri naționale*
54. USATÎI, L., BABÎRĂ, E. *Dezvoltarea competenței de pronunție la studenți (viitori profesori)*. În: *Buletinul Științific al US „B.P. Hașdeu” din Cahul*, nr. 2(4), 2016, p. 23-30. ISBN 2345-1866
55. BABÎRĂ, E., VERDEȘ, M-R., USATÎI, L. *Premise psihopedagogice ale motivației învățării limbii engleze*. În: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. Materialele conferinței științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor. Seria XVIII. Vol. III. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2016, pp. 17-22. ISBN 978-9975-46-295-2.
- Materiale/ teze la forurile științifice**
conferințe internaționale în republică
56. USATÎI, L. *Metodologia formării competenței de pronunție la studenți (Monoftongul posterior /u/)*. În: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. Materialele conferinței științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor. Seria XX. Volumul I. Chișinău: UPSC, 2018, pp. 279-288. ISBN 978-9975-46-375-1.
57. USATÎI, L. *The combination of traditional and non-traditional methods in teaching foreign languages*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al învățământului superior*. Conferința științifico-practică internațională. Cahul: Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu”, 2014, pp. 457-459. ISBN 978-9975-914-91-8
conferințe cu participare internațională
58. USATÎI, L. *Specific Principles in Teaching Pronunciation*. În: *Монтесорі педагогіка історія теорія перспективи розвитку*. Херсон: Херсонська Академія Неперервної Освіти, 2020, с. 142-146. УДК 37.09.4

59. USATÎI, L. *Particularitățile fonologice ale sistemului vocalic al limbii engleze*. În: Probleme ale științelor sociounanistice și modernizării învățământului. Conferința Științifică Internațională, 8 octombrie 2020. Chișinău: Tipogr. UPS „I. Creangă”, pp.62-67. ISBN 978-9975-46-453-6
60. USATÎI, L. *Competența fonologică: conținut și structură*. În: Probleme actuale ale lingvisticii și didacticii limbilor străine. Conferința Științifică Internațională, 26 noiembrie 2019, Chișinău: Tipogr. UPS „I. Creangă”, pp.266-271. ISBN 978-9975-3408-5-4
61. USATÎI, L. *Evoluția conceptului de pronunțare în limba engleză*. În: Particularitățile lingvistice și funcționale ale lexicului și metodologia predării diferențiate a limbilor străine. Conferința științifică internațională, 10 decembrie 2015. Chișinău: Tipogr. UPS „I. Creangă”, pp. 101-107. ISBN 978-9975-46-783-9
62. USATÎI, L. *Asupra unor principii didactice în formarea competenței de pronunție (material de sinteză)*. În: Știință. Educație. Cultură. Conferința științifico-practică internațională, dedicată aniversării de 25 ani de la fondarea Universității de Stat din Comrat, 4 februarie 2016. Comrat: US, p. 55-59. ISBN 978-9975-83-011-9
63. USATÎI, L. *Descrierea comparativ-contrastivă a monoftongilor posteriori în limba română și engleză*. În: Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației. Conferința științifică internațională, 7 iunie 2016, Cahul: US „B.P. Hașdeu”, pp. 498-503. ISBN 978-9975-914-90-1
- conferințe naționale
64. USATÎI, L., CHIRDEACHIN, AL., BABÎRĂ, N., SULAC, S. *Unele aspecte de predare-învățare a foneticii în cadrul glotodidacticii universitare în contextul formării și dezvoltării competențelor comunicative (Microstudiu de sinteză)*. În: Integrare prin cercetare și inovare. Conferința științifică națională cu participare internațională. Chișinău: USM, 2019, pp. 191-194. ISBN 978-9975-149-47-1

ADNOTARE

Usații Larisa, Metodologia formării competenței fonologice în limba engleză la studenții-filologi (în baza monoftongilor posteriori englezi). Teză de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 2021

Structura tezei include adnotări în limbile română, rusă și engleză, lista abrevierilor, introducerea, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 241 de surse, 16 anexe, 164 de pagini de text de bază, 29 de tabele, 25 de figuri.

Publicațiile la tema tezei: 21 de lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: competență comunicativă, competență fonologică, cultură fonologică, pronunțare, audiere, fonem, auz fonematic, monoftongi posteriori englezi, exerciții de formare a competenței fonologice.

Domeniul de studiu: pedagogie universitară.

Scopul cercetării constă în argumentarea teoretică și metodologică a procesului de formare a competenței fonologice la studenții-filologi în predarea-învățarea limbii engleze ca limbă străină.

Obiectivele cercetării: determinarea reperelor lingvo-didactice ale procesului de formare a CF la studenții-filologi; identificarea conținutului și a structurii CF orientate spre învățarea limbii engleze ca limbă străină; descrierea comparativ-contrastivă a sistemului fonologic al limbilor engleză și română (în baza MPE); analiza situației actuale, stabilirea criteriilor și determinarea nivelurilor de formare a CF la studenții-filologi în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină; elaborarea, implementarea și validarea prin experiment a *MPFCF în limba engleză la studenții-filologi*; analiza calitativă și cantitativă a rezultatelor experimentului pedagogic, redactarea concluziilor și a recomandărilor privind eficientizarea procesului de comunicare profesională în limba engleză ca limbă străină.

Noutatea și originalitatea științifică a cercetării rezidă în: identificarea perspectivelor actuale de valorificare a CF în învățarea limbii engleze ca limbă străină; renovarea conceptelor de bază ale CF (conținut și structură), prin sintetizarea multitudinii semnificațiilor lingvistice și psihopedagogice; definirea CF în limba engleză; discriminarea nivelurilor de formare a CF și a descriptorilor acesteia, formularea criteriilor de evaluare; fundamentarea, implementarea și valorificarea *MPFCF în limba engleză la studenții-filologi*, întru sporirea culturii fonologice a studenților-filologi în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină; identificarea strategiilor eficiente, elaborarea unui sistem complex de exerciții pentru formarea CF la *studenții-filologi* în procesul învățării limbii engleze ca limbă străină.

Problema științifică soluționată constă în *fundamentarea* teoretică și metodologică a procesului de formare a CF în limba engleză la studenții-filologi, care a contribuit la stabilirea reperelor lingvo-didactice ale procesului de formare a CF, la determinarea conținutului și a structurii CF în limba engleză, la elaborarea și implementarea *MPFCF în limba engleză la studenții-filologi*, la identificarea criteriilor și descrierea nivelurilor de formare a CF, *fapt ce a condus la prezentarea* condițiilor organizatorico-pedagogice de formare a CF în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină, iar în *consecință* – la prezentarea caracteristicilor culturii fonologice a studenților-filologi.

Semnificația teoretică a cercetării constă în argumentarea teoretică și metodologică a procesului de formare a CF la studenții-filologi; examinarea evoluției noțiunii de „competență fonologică”, evidențierea conținutului și a structurii CF, determinarea criteriilor de evaluare și descrierea nivelurilor de formare a competenței fonologice; conceptualizarea și elaborarea *MPFCF în limba engleză la studenții-filologi*, în scopul eficientizării procesului de învățare a limbii engleze.

Valoarea aplicativă a lucrării rezidă în descrierea nivelurilor de formare a CF la studenții-filologi; elaborarea curriculumului *Fonetica praxiologică a limbii engleze*; validarea experimentală a metodologiei *MPFCF în limba engleză la studenții-filologi*; identificarea strategiilor de formare a CF în limba engleză și elaborarea unui sistem complex de exerciții orientate spre formarea CF; optimizarea și inovarea experienței de formare profesională a studenților-filologi în procesul studierii limbii engleze ca limbă străină.

Implementarea rezultatelor științifice a fost realizată în procesul experimentului pedagogic, prin elaborarea curriculumului opțional la disciplina *Fonetica praxiologică a limbii engleze*, prin intermediul publicațiilor științifice prezentate și aprobate în cadrul întrunirilor științifice naționale și internaționale, în diferite activități didactice realizate cu studenții-filologi, programele de studii Limba engleză (limba A), din cadrul UPS „Ion Creangă” din Chișinău, pe parcursul activității pedagogice.

АННОТАЦИЯ

Усатый Лариса, «Методология формирования фонологической компетенции в английском языке у студентов-филологов (на примере непереднеязычных монофтонгов)»

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук, г. Кишинэу, 2021 г.

Структура диссертации: аннотации на румынском, русском и английском языках, список сокращений, введение, три главы, общие выводы и рекомендации, библиография из 241 источников, 16 приложений, 164 страниц основного текста, 29 таблиц, 25 фигур.

Публикации по теме диссертации: 21 научных работ.

Ключевые слова: коммуникативная компетенция, ФК, фонологическая культура, произношение, аудирование, фонема, фонематический слух, непереднеязычные английские монофтонги, типология упражнений для ФК.

Область исследования: педагогика высшей школы.

Цель работы: теоретическое и методологическое обоснование процесса формирования ФК студентов-филологов в процессе изучения английского языка как иностранного.

Задачи исследования: анализ лингво-дидактических основ процесса ФК студентов-филологов, в профессиональном лингвистическом образовании; определение структуры и содержания ФК, ориентированной на изучение английского языка как иностранного; сравнительно-сопоставительное описание фонологической системы английского и румынского языков (на примере НПЯЗМ); анализ современного состояния процесса ФК у студентов-филологов в практике обучения английскому языку в вузе; определение критериев и уровней сформированности ФК у студентов-филологов; разработка, внедрение и экспериментальное обоснование *ПМФФК в английском языке у студентов-филологов*; качественный и количественный анализ результатов педагогического эксперимента, подготовка выводов и рекомендаций, нацеленных на повышение эффективности процесса профессиональной коммуникации/общения на английском языке как иностранном.

Научная новизна и оригинальность исследования заключаются в определении и анализе теоретических основ ФК при изучении английского языка как иностранного; выявлении основных составляющих ФК путем синтеза множества лингвистических и психопедагогических понятий; описании структурно-содержательных характеристик фонологической компетенции в английском языке; определении уровней формирования ФК и ее оценочных критериев; обосновании, внедрении и оценивании *ПМФФК в английском языке у студентов-филологов*, как способ повышения фонологической культуры филологов при обучении в вузе; определении эффективных стратегий и разработке комплексной системы упражнений для формирования фонологической компетенции в вузе при изучении английского языка как иностранного (на примере НПЯЗМ).

Научная проблема, решенная в исследовании состоит в теоретическом и методологическом обосновании процесса формирования фонологической компетенции студентов-филологов при изучении английского языка, что *позволило* определить лингво-дидактические основы процесса формирования ФК, содержание и структуру данной компетенции, создать и апробировать *ПМФФК в английском языке у студентов-филологов*, разработать критерии и описать уровни сформированности фонологической компетенции студентов-филологов; в *результате* чего стало возможным *продемонстрировать* организационно-педагогические условия формирования фонологической компетенции при изучении английского языка как иностранного в вузе.

Теоретическая значимость исследования состоит в определении базовых теоретических и методологических понятий ФК студентов-филологов; анализе эволюции понятия «фонологическая компетенция», в представлении структуры и содержания ФК; определении оценочных критериев и уровней сформированности фонологической компетенции; концептуализации и разработки *ПМФФК в английском языке у студентов-филологов* для повышения эффективности процесса обучения английского языка.

Практическая значимость исследования заключается в описании уровней сформированности фонологической компетенции у студентов-филологов; в разработке курса *Артикуляторная фонетика английского языка*; в раскрытии методологии внедрения *ПМФФК в английском языке у студентов-филологов*; в определении стратегий и создании типологии упражнений, ориентированных на ФК; оптимизации и нововведении опыта профессионального формирования студентов-филологов в процессе изучения английского языка как иностранного.

Внедрение научных результатов было реализовано в ходе педагогического эксперимента, при разработке курса по выбору *Артикуляторная фонетика английского языка*; посредством научных публикаций представленных и апробированных на национальных и международных конференциях, на различных дидактических мероприятиях, реализованных со студентами-филологами программы Английский язык (А) из КГПУ им. «И. Крянгэ» и в преподавательской деятельности.

ANNOTATION

Usafii Larisa, Methodology of English Phonological Competence Formation to Students-Philologists (on the basis of posterior monophthongs). PhD Thesis in Pedagogy, Chişinău, 2021

The structure of the thesis includes: annotations in Romanian, Russian and English, the abbreviations list, introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 241 titles, 16 annexes, 164 pages of basic text, 25 figures, 29 tables.

Publication on the thesis topic: 21 scientific works.

Key-words: communicative competence, phonological competence, phonological culture, pronunciation, auding, phonematic hearing, phoneme, English Posterior Monophthong, orthography, orthoepy, system of exercises.

Field of Study: university pedagogy.

The aim of the research is the theoretical and methodological substantiation of the process of PhC formation to students-philologists in teaching-learning English as a foreign language.

The objectives of the research: the determination of the lingvo-didactical guidelines of the process of PhC formation in linguistic training of students-philologists; the identification of the contents and structure of the PhC oriented to learning English as a foreign language; the comparative-contrastive description of the phonological system of the English and Romanian languages; the examination of the present situation, the establishment of the criteria and the determination of the levels of PhC formation to students-philologists in the process of learning English as a foreign language; the elaboration, implementation and experimental validation of the *PMPPhCF to students-philologists*.

The scientific novelty and originality of the research consists in the identification of the actual perspectives of the PhC estimation in learning English as a foreign language; the renovation of the basic concepts of the PhC by synthesizing the multitude of linguistic and psychopedagogic meanings; the definition of the PhC in English; the discrimination of the levels of the PhC formation and its descriptors, the formulation of the evaluation criteria; the increase of the PhC of the students-philologists while learning English as a foreign language by the substantiation, implementation and validation of the *PMPPhCF to students-philologists (on the basis of posterior monophthongs)*; the determination of the typology of the system of exercises for the PhC formation in English.

The scientific obtained results that contributed to the solution of the important problem in the domain lie in the substantiation of the theoretical and methodological process of PhC formation to students-philologists, a fact that led to the establishment of the lingvo-didactic guidelines of the process of PhC formation; of the content and structure of the given competence and the pedagogical conditions for the realisation of the educational approach oriented to the elaboration, implementation and experimental validation of the *PMPPhCF to students-philologists* that contributed to the efficiency of the communication process in English as a foreign language at the university level.

The theoretical importance of the research results from the actualisation of the basic terms in the theoretical approach of the research (PhC, pronunciation, auding, phoneme, phonematic hearing, EPM, phonological culture); the presentation of the contents and structure of the PhC; the determination of the criteria and levels for PhC formation; the conceptualisation and elaboration of the *PMPPhCF in English to students-philologists*, the establishment of the evaluation criteria and values of the PhC.

The practical value of the work resides in the experimental validation of the efficiency of the *PMPPhCF in English to students-philologists*; the elaboration of a complex system of didactic activities oriented to PC formation; the description of the levels of PhC formation to students-philologists; the elaboration of the curriculum *Articulatory Phonetics of the English* language meant for the students of philological faculties that learn English as a foreign language; the optimisation and innovation of the experience of professional formation of students-philologists in the process of learning English.

The implementation of the scientific results was realized by the implementation of the theoretico-applied fundamentals elaborated and structured in the *PMPPhCF to students-philologists* in the process of learning English, through experimental investigations while studying the course *Articulatory Phonetics of the English* at "Ion Creangă" State Pedagogical University from Chişinău, inclusively by the scientific publications presented and approved in the framework of scientific national and international conferences, in different didactic activities realized with the university students that learn English as a foreign language.

LARISA USATÎI

**METODOLOGIA FORMĂRII COMPETENȚEI
FONOLOGICE ÎN LIMBA ENGLEZĂ LA STUDENȚII-
FILOLOGI
(în baza monoftongilor posteriori)**

Specialitatea: 533. 01 – Pedagogie universitară

**Rezumatul
tezei de doctor în științe ale educației**

Aprobat spre tipar: 18.05.2021
Hârtie ofset. Tipar digital
Coli de tipar: 1.4

Formatul hârtiei: 60x84
Tipar ofset Tiraj: 35 ex.
Comanda nr. 48

Centrul Editorial-Poligrafic UPS „Ion Creangă”
str. Ion Creangă 1, Chișinău, MD- 2069